

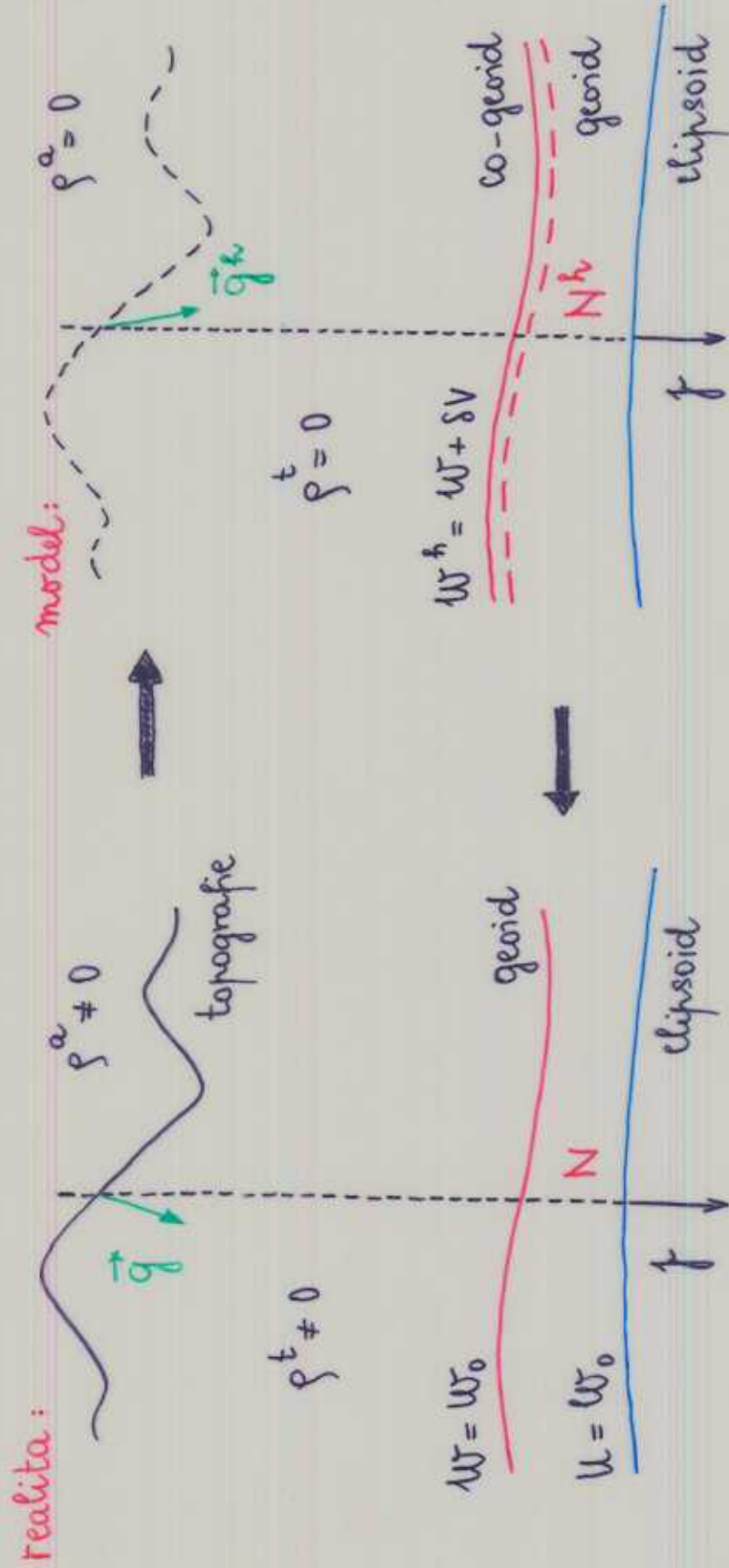
NĚKTERÉ KOMPLIKACE PŘI ŘEŠENÍ GEOIDU

- požadavek: funkce T je harmonická vně geoidu
realita: vně geoidu je topografie a atmosféra
- požadavek: hraniční plocha má tvar referenční koule
realita: skutečná hraniční plocha je geoid
- požadavek: funkce Δg a Sg jsou kontinuálně známý na geoidu
realita: Sg či Δg jsou dány diskrétními hodnotami
- požadavek: gravitační data jsou známý globálně
realita: pouze lokální tíhová data

$\Rightarrow$ skutečné řešení je pouze aproximace
skutečného geoidu (stupeň aproximace - přesnost)

TÍHOVÉ REDUKCE (HARMONICITA)

- základní podmínka při řešení geoidu $\nabla^2 T = 0 \Rightarrow \varphi = 0$ vně geoidu

- redukuje $g \rightarrow g^h$ a $N^h \rightarrow N$

TOPOGRAFICKÁ A ATMOSFÉRICKÁ REDUKCE

- základ : gravitační potenciál (Gauss) - Newtonův integrál

- topografie (objem T):

$$V^t(\vec{r}) = G \iiint_T \frac{\rho^t(\vec{r}')}{L(\vec{r}, \vec{r}')} dT$$

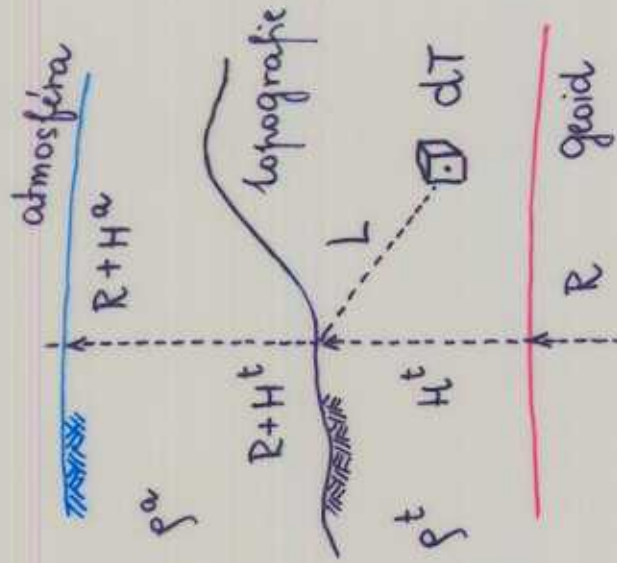
- atmosféra (objem A):

$$V^a(\vec{r}) = G \iiint_A \frac{\rho^a(\vec{r}')}{L(\vec{r}, \vec{r}')} dA$$

- výpočty : diskretizace hmot

$$V^t(\vec{r}) = G \rho_0^t \iiint_{\epsilon} \int_{r'=R}^{R+H^t} \frac{dr'}{L(r, r', r')} d\epsilon$$

$$V^t(\vec{r}) \approx G \rho_0^t \sum_j k(r, r_j, r_j) \Delta \epsilon_j$$

KOMPENZAČE GRAVIMETRICKÉ REDUKCE

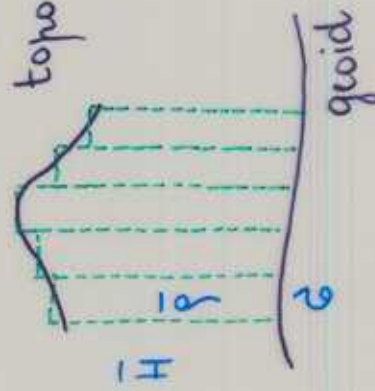
- problém : potenciál V^t nabývá velkých hodnot
může nastat $V^t > T$
- hodnoty V^t jsou navíc špatně určitelné (znalost H^t a ζ^t)
 $\Rightarrow$ snaha o zmenšení hodnot potenciálu V^t
- možné řešení : potenciál jednodušší vrstvy na geoidu

$$V^{ct}(\vec{r}) = G \oint_{\Sigma} \frac{\rho(\vec{r}')}{L(\vec{r}, \vec{r}')} d\Sigma$$

ρ ... kondenzační hustota [kg m^{-2}]

např. $\rho = \bar{\rho} \bar{H}$

- zbytkový potenciál : $\Delta V^t = V^t - V^{ct}$ (malý)

STOKESOVA ÚLOHA PRO REDUKOVANÁ DATA

- redukovaný poruchový potenciál $T^h = T + \delta V$
 $\nabla^2 T^h = 0$ ... vně geoidu

- Stokesova hraniční podmínka pro funkci T^h :

$$\Delta g^h = - \frac{\partial T^h}{\partial r} - \frac{2}{r} T^h = - \frac{\partial (T + \delta V)}{\partial r} - \frac{2}{r} (T + \delta V)$$

$$\Rightarrow \Delta g^h = \Delta g + \frac{\partial \delta V}{\partial r} + \frac{2}{r} \delta V$$

- Stokesův integrál: $T^h = \frac{R}{4\pi} \iint_{\Sigma} \Delta g^h S(\gamma) d\epsilon$

- Brunsův teorem:

$$N^h = \frac{T^h}{\gamma} = \frac{T + \delta V}{\gamma} \Rightarrow$$

$$N = N^h - \frac{\delta V}{\gamma}$$

SPEKTRÁLNÍ ROZKLAD GEOIDU

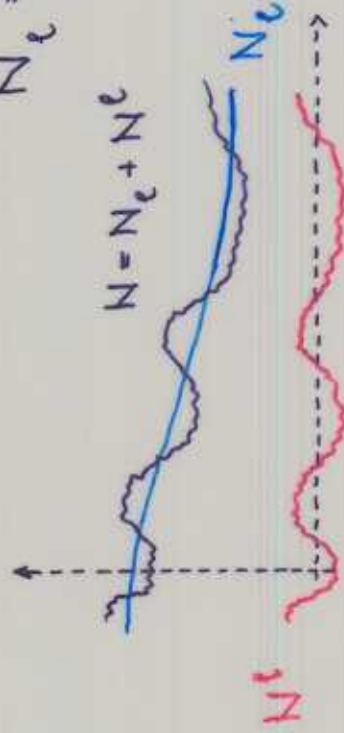
- globální integrace je nahrazena lokálním výpočtem (kvadratura či FFT) s použitím středních hodnot g

=> všechny vlnové délky (frekvence) nemohou být řešeny

- **Spektrální rozklad funkce N** : $N = \sum_{n=2}^{\infty} N_n(\Omega)$

- dlouhé vlny (nízké frekvence) ... geopotenciální model (EGM)

$$N_c = \frac{GM}{Rf} \sum_{n=2}^k T_n(\Omega)$$

- vyšší frekvence (kratší vlny):

Skales či lokální + lokální data

$$N_e = \frac{R}{4\pi f} \iint_E \Delta g^e s^e(\gamma) d\epsilon'$$

VÝPOČETNÍ SCHEMA GEOIDU ($g \rightarrow N$)

